

XII EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEJ OLIMPIADY Z „CHEMII”

skierowanej do uczniów
klasy 8 szkoły podstawowej
dnia 17 listopada 2023r.

Liczba punktów do zdobycia: maksymalnie 25. Powodzenia!

W pytaniach 1 – 5 zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Pytanie 1 (1pkt)

Tlenkami rozpuszczalnymi w wodzie są tlenki o wzorach

- A. SiO_2 , SO_3 , N_2O_3
- B. BaO , NO , CO
- C. CuO , P_4O_{10} , Li_2O
- D. Rb_2O , K_2O , CaO

Pytanie 2 (1pkt)

Roztwór pewnego kwasu beztlenowego ma zapach zgniłych jaj i masę cząsteczkową 34 u. Kwas ten jest

- A. słaby i toksyczny
- B. słaby i nietoksyczny
- C. mocny i toksyczny
- D. mocny i nietoksyczny

Pytanie 3 (1pkt)

Wiązanie jonowe nie występuje w substancji o wzorze

- A. KOH
- B. CaO
- C. N_2O
- D. Li_2O

Pytanie 4 (1pkt)

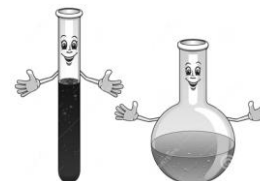
Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące gazowego tlenku węgla (IV)

- A. toksyczny i cięższy od powietrza
- B. charakterystyczny zapach
- C. palny
- D. rozpuszczalny w wodzie

Pytanie 5 (1 pkt) Pytanie 5 (1pkt)

Równanie reakcji otrzymywania kwasu stosowanego do produkcji nitrogliceryny ma postać

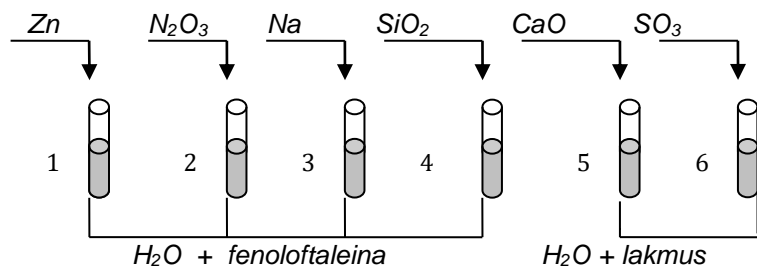
- A. $\text{P}_4\text{O}_{10} + 6\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{H}_3\text{PO}_4$
- B. $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3$
- C. $\text{N}_2\text{O}_5 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{HNO}_3$
- D. $\text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_3$

W pytaniach 6 – 15 uzupełnij zdania właściwym słowem tak, aby były poprawne pod względem gramatycznym.

Pytanie 6 (2pkt)

Przeprowadzono doświadczenie przedstawione schematem.

Kwasy otrzymano w probówkach nr .....

Roztwory nie zmieniły barwy w probówkach nr .....

Pytanie 7 (2pkt)

Wodorotlenek pewnego pierwiastka chemicznego jest brązową substancją, praktycznie nierozpuszczalną w wodzie. Pierwiastek ten wchodzi w skład tlenku – składnika rdzy. Nazwa tego pierwiastka to .....

Pytanie 8 (2pkt)

Nasycony wodny roztwór wodorotlenku wapnia, służący do wykrywania CO₂ znany jest pod nazwą .....

Pytanie 9 (2pkt)

Uzupełnij tabelkę.

wzór sumaryczny	nazwa systematyczna	nazwa zwyczajowa
.....	.....	krzemionka
Ca(OH) ₂	wodorotlenek wapnia	.....

Pytanie 10 (2pkt)

Dane są trzy roztwory: roztwór **A** o pH = 10, roztwór **B** o pH = 4 i roztwór **C** o pH = 6.

Najwięcej kationów H⁺ zawiera roztwór .....

Pytanie 11 (2pkt)

Wiele roślin zawiera naturalne barwniki mające właściwości wskaźników pH. Niektóre nazywane są nawet roślinami wskaźnikowymi, pozwalającymi na określenie kwasowości gleby. Np. kwiaty niezapominajki na glebie o odczynie kwasowym mają odcień różowy, a na glebie o odczynie zasadowym – niebieski.

Kwiaty niezapominajki wyhodowane na glebie o pH = 4,5 mają barwę .....

Pytanie 12 (2pkt)

Rozcieńczanie wodą stężonego kwasu siarkowego (VI) jest procesem, podczas którego temperatura roztworu .....

Pytanie 13 (2pkt)

Pewien metal **M** tworzy wodorotlenek o wzorze **M(OH)_x** i masie cząsteczkowej 275 u. Zawartość procentowa (procent masowy) wodoru w tym wodorotlenku wynosi 1,45 %. Wzór sumaryczny tego wodorotlenku to .....

Pytanie 14 (2pkt)

Podkreśl tylko wzory sumaryczne substancji żrących.

CaO   H₂SO₃   NaOH   H₂SO₄   Al(OH)₃   HNO₃   SO₃   H₂CO₃

Pytanie 15 (2pkt)

Granulki wodorotlenku sodu „rozpyłwiają się” na powietrzu, a stężony kwas siarkowy (VI) zwęglą drewno i papier. Świadczy to o właściwościach ..... tych substancji.